

Directia legislație, documentare și contencios

Nr. 2993/2017

Secretar general,

Judecător Roza Marcu

Lucrarea se publică, după anonimizare,
în zona din EMAP accesibilă magistraților

Flm 07.02.2017

DA	NU
----	----

Punct de vedere

cu privire la proiectul Ordonanței de urgență pentru abrogarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr.268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală

Sesizarea

Prin adresa nr. 2/16577/05.02.2017, Ministerul Justiției a înaintat Consiliului Superior al Magistraturii proiectul de Ordonanță de urgență pentru abrogarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr.268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală, în vederea avizării.

În nota de fundamentare se arată că de la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea 1 nr. 92 din 1 februarie 2017 a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală **au existat foarte multe reacții**, atât în ceea ce privește fondul actului normativ, cât și în ceea ce privește modalitatea de adoptare a acestuia. Aceste reacții au venit atât **din partea instituțiilor sistemului judiciar** - Consiliul Superior al Magistraturii, Înalta Curte de Casație și Justiție, Ministerul Public, cât și din partea **altor autorități ale statului** - Președintele României, Avocatul Poporului.

Totodată, s-a arătat faptul că actul normativ menționat a suscitat un real interes în rândul cetățenilor României, aceștia înțelegând să se implice activ nu numai prin participarea la dezbateră publică efectuată în perioada prealabilă adoptării lui, prin transmiterea a peste 2000 de mesaje și participarea efectivă la consultarea publică organizată, dar și prin susținerea ideilor în cadrul unor manifestări publice care au fost prezente în capitală, în multe orașe ale țării și în străinătate.

Reacția puternică a cetățenilor români a vizat în special insuficiența dezbateră a soluțiilor de interes pentru întreaga comunitate, solicitându-se o dezbateră mai amplă a soluțiilor în cadrul forului legislativ al Parlamentului.

Se arată, în continuare, că, pe fondul tensiunilor create urmare adoptării Ordonanței de Urgență nr. 13/2017, există un pericol real de dezbinare a societății, în contextul general de neînțelegere, cu consecințe asupra climatului general de stabilitate a societății.

Recunoscând și respectând în egală măsură exercitarea democrației în toate formele sale și observând că tensiunile existente pot fi înlăturate prin abrogarea expresă și imediată a acelor texte care au suscitât reacțiile masive menționate, s-a apreciat că un asemenea demers este unul dintre cele care justifică urgența prin intervenția unui act normativ de nivelul ordonanței de urgență.

II. Analiza

1) Facem precizarea de la bun început că la acest moment prevederile *Ordonanței de urgență pentru abrogarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr.268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală*, al cărui proiect a fost transmis Consiliului Superior al Magistraturii la avizare, **sunt deja în vigoare.**

Astfel, potrivit art. III din proiectul actului menționat „Prezenta ordonanță de urgență intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I”. Or. *Ordonanța de urgență nr. 14/2017 pentru abrogarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr.268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 101 din data de 5 februarie 2017.*

Prin raportare la acest aspect, solicitarea de avizare a proiectului actului normativ menționat **a rămas fără obiect.**

2) În ceea ce privește **soluțiile promovate** prin proiectul de act normativ transmis la avizare, facem următoarele precizări:

a) **Articolul I** din ordonanța de urgență menționată prevede **abrogarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 13/2017** pentru modificarea și completarea Legii nr. 268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de Procedură Penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr.92 din 1 februarie 2017.

Această abrogare a intervenit, conform art. III din același act normativ, la momentul publicării în Monitorul Oficial a acestei ordonanțe de urgență.

Această soluție de tehnică legislativă este permisă de **Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.**

Astfel, art. 58, după ce prevede la alin. (1) că, **după intrarea în vigoare** a unui act normativ, pe durata existenței acestuia pot interveni diferite evenimente legislative, cum sunt: modificarea, completarea, abrogarea, republicarea, suspendarea sau altele asemenea, stabilește la alin. (2) că **în situații temeinic justificate, prin excepție de la prevederile alin. (1), actele normative de importanță și complexitate deosebită pot fi modificate, completate sau, după caz, abrogate de**

autoritatea emitentă și în perioada cuprinsă între data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, și data prevăzută pentru intrarea lor în vigoare, cu condiția ca intervențiile propuse să intre în vigoare la aceeași dată cu actul normativ supus evenimentului legislativ.

Situația creată prin adoptarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de Procedură Penală, în condițiile expuse în cuprinsul sesizării Curții Constituționale pentru constatarea conflictului de natură constituțională dintre autoritatea executivă – Guvernul României, pe de o parte, și autoritatea legiuitoare – Parlamentul României, și autoritatea judecătorească, reprezentată de Consiliul Superior al Magistraturii, pe de altă parte, este o situație temeinic justificată în sensul art. 58 alin. (2) din Legea nr. 24/2000.

Pe de altă parte, semnalăm faptul că în cazul în care Parlamentul respinge prin lege O.U.G. nr. 14/2017, O.U.G. nr. 13/2017 va fi repusă în vigoare.

În acest sens, atragem atenția asupra tezei finale a art. 64 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 potrivit căreia „Abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv. Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior să se repună în vigoare actul normativ inițial. Fac excepție prevederile din ordonanțele Guvernului care au prevăzut norme de abrogare și au fost respinse prin lege de către Parlament.”

Apreciem că dispozițiile tezei finale a art. 64 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 nu se referă doar la situația prevăzută în cuprinsul tezei a II – a a art. 64, respectiv la situația abrogării unui act de abrogare, ci la orice ordonanțe ale Guvernului care cuprind norme de abrogare.

Astfel, punctul de pornire al reglementării de la art. 64 îl constituie caracterul definitiv al abrogării unor dispoziții, teza a II – a constituind o ipoteză particulară de aplicare a prevederilor tezei I în care este subliniat același caracter definitiv al abrogării.

Prin urmare, prevederile tezei a III – a a art. 64 se referă la ambele situații reglementate în cuprinsul acestui articol.

Așadar în cazul în care Parlamentul nu aprobă O.U.G. nr. 14/2017, O.U.G. nr. 13/2017 își va produce efectele în integralitate.

b) La **articolul II**, Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 14/2017 prevede **modificarea art. 25 alin. (5) și art. 215¹** din Codul de procedură penală, precum și **abrogarea alin. (3) al art. 290 și alin. (1¹) al art. 557** din Codul de procedură penală.

b1) În ceea ce privește modificarea art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală facem următoarele precizări:

Prin Decizia Curții Constituționale nr. 586/2016, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.001 din 13 decembrie 2016, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 25 alin. (5), cu referire la dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. f), sunt neconstituționale în ceea ce privește lăsarea ca nesoluționată a acțiunii civile de către instanța penală, în cazul încetării procesului penal, ca urmare a intervenirii prescripției răspunderii penale.

Reglementarea art. 25 alin. (5), astfel cum aceasta a fost modificată prin O.U.G. nr. 14/2017 pentru abrogarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 13/2017 pentru modificarea și completarea Legii nr. 268/2009 privind Codul penal și al Legii nr. 135/2010 privind Codul de

procedură penală, precum și pentru modificarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală este identică cu reglementarea art. 25 alin. (5) în forma anterioară modificării prin O.U.G. nr. 13/2017.

Prin urmare, prevederile art. 25 alin. (5) din Codul de procedură penală, în forma stabilită prin O.U.G. nr. 14/2017, sunt susceptibile de aceleași critici de neconstituționalitate exprimate de Curtea Constituțională cu privire la reglementarea anterioară.

b2) Referitor la abrogarea prevederilor alin. (3) al art. 290 și alin. (1¹) al art. 557 din Codul de procedură penală, astfel cum am arătat anterior, această soluție este permisă de art. 58 alin. (2) din Legea nr. 24/2000, în *opinia noastră*, prin raportare la soluția prevăzută la art. 1 din O.U.G. nr. 14/2017 de abrogare în integralitate a O.U.G. nr. 13/2017 nefiind însă necesară și prevederea abrogării individuale a celor două articole.

Formulăm aceeași observație privind efectul respingerii prin lege de către Parlament a acestor dispoziții abrogatoare.

Propunem analizarea prezentului punct de vedere de către Comisia nr. 1 – Legislație și cooperare interinstituțională, și, ulterior, de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Avizat,
Director,
Judecătoarea Corina Voicu

Șef Serviciu,
Judecător Constantin Nicolae

Director adjunct,
Judecătoarea Andreea Uzlău

Jutocmit.
Procuror Loredana Bălănoiu,
2 ex. / 06.02.2017